

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-mart/ožujak 2011. godine

Sarajevo, maj/svibanj 2011. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	5
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	6
3.1. <i>Cijene – Indeks potražачkih cijena (CPI)</i>	6
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	7
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	9
3.6. <i>Kredit</i>	10
3.7. <i>Berze</i>	11
4. Vanjski sektor.....	12
5. Strane direktne investicije.....	13

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako mnogi podaci za prvo tromjesečje još uvijek nedostaju, dostupni kratkoročni indikatori ukazuju da se postepeni prošlogodišnji ekonomski oporavak u EU počeo konačno reflektovati i u BiH. Na to prije svega ukazuju osjetan porast vanjske trgovine i industrije, ali i rast građevinarstva i trgovine na malo. Posebno ohrabrenje na početku godine predstavlja snažan rast uvoza kapitalnih dobara od 20% i vrijednosti građevinskih radova (približno 10%¹) što ukazuje da su BiH investicije nakon dvogodišnjeg pada konačno počele da se oporavljaju. Privatna potrošnja je najvjerovatnije takođe ostvarila osjetan napredak obzirom na rast prometa trgovine na malo od nešto manje od 10%², te vrijednosti uvoza proizvoda za široku potrošnju od 9,4%. Sve navedeno ukazuje da je rast vrijednosti robnog izvoza od 28% i uvoza od 23% u prvom kvartalu 2011. po svemu sudeći bio posljedica ne samo porasta svjetskih cijena (hrane, metala i nafte u rasponu 26-40%) nego i realnog porasta izvozne i domaće tražnje. Pri tome, rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 10,5% u prvom tromjesečju predstavlja veliko ohrabrenje, te obzirom na izvozu orjentisanost BiH industrije, dodatno ukazuje na značajan realni (a ne ne samo nominalni) porast izvoza³. S druge strane, ovaj porast ekonomske aktivnosti je tek donekle bio praćen i podržan od strane bankarskog sektora obzirom na tek skroman porast kredita, a njegov značajniji pozitivan uticaj na tržište rada bi se mogao očekivati u drugom polugodištu.

¹ Procjena DEP-a - prosjek entitetskih indeksa.

² Procjena DEP-a - prosjek entitetskih indeksa.

³ Statističke institucije u BiH još uvijek na žalost ne proizvode indekse realnog rasta vanjske trgovine tako da je DEP primoran služiti se vlastitim procjenama.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Povećanje izvozne tražnje za BiH proizvodima na inostranim tržištima i rast proizvodnje u sektoru rudarstva su glavni razlozi oporavka industrijske proizvodnje u BiH tokom 2011. godine. Tako prema podacima BHAS za prvi kvartal 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 10,5% u odnosu na prvi kvartal prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-mart 2011. godine iznosio je 7,4% u FBiH i 4,6% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.⁴

Indeksi g/g		2007.	2008.	2009.	2010.	Januar 2011.	Februar 2011.	Mart 2011.	Jan-Mar 2011.
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	8,4	7,4
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	3,6	4,6
	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	8,0	10,5

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSR

1.2. Tržište rada BiH

Prosječan broj zaposlenih u BiH u periodu I-II 2011. godine je iznosio 695,9 hiljada lica što je za 1% više u odnosu na isti period 2010. godine. U pomenutom periodu u okviru privatnog sektora broj zaposlenih lica u prerađivačkoj industriji se prestao smanjivati (0,1% g/g), dok je broj zaposlenih u građevinarstvu i trgovini na veliko i malo umanjen za 4,8% odnosno 2,1% respektivno. Broj zaposlenih lica u javnom⁵ sektoru je uvećan za 3,4%. Prosječan broj nezaposlenih lica u prvom kvartalu 2011. godine je iznosio 528,2 hiljada lica i veći je za 1,9% u odnosu na isti period 2010. godine. Administrativna stopa nezaposlenosti u periodu I-II 2011. godine je i dalje izrazito visoka i iznosi 43%. Prosječna neto plata u BiH u periodu I-II 2011. godine je iznosila 803 KM i veća je za 2,1% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, visoka stopa inflacije u pomenutom periodu je uticala da realni rast neto plata bude negativan (-1%). Prosječna penzija u BiH u prvom tromjesečju 2011. godine je iznosila 332 KM i manja je za 0,6% g/g.

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
I-II 2011.	695.927	1,0%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
I-III 2011.	528.168	1,9%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
I-II 2011.	803	2,1%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
I-III 2011.	332	-0,6%

⁴ Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.

⁵ Javni sektor obuhvata javnu administraciju, zdravstvo, obrazovanje i ostale javne djelatnosti.

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

U prvom tromjesečju 2011. godine prikupljeno je oko milijarde KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 4,5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 6,5%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,7% odnosno 3%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 5,3%.

(u milionima KM za period januar-mart)

Indirektni porezi	2010	2011	Trend
Carine	65	63	-3,7%
Akcize	261	277	6,5%
PDV	603	635	5,3%
Putarine	64	63	-3,0%
Ukupno	993	1.038	4,5%

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni prihodi od direktnih poreza u periodu januar-decembar 2010. godine na nivou BiH bilježe rast od 1,4%. Prihodi po ovom osnovu su u FBiH rasli za 3,7%, dok RS bilježi pad prihoda od direktnih poreza od 2% za posmatrano razdoblje. U FBiH je evidentiran rast prihoda od doprinosa za 7,3%, dok je u RS zabilježen rast od 0,7% u okviru ove kategorije. Ukupni prihodi, evidentirani kod entitetskih poreskih uprava, koji pored direktnih poreza i doprinosa, uključuju i ostale takse, kazne i naknade bilježe rast od 6,8 % u FBiH, odnosno 0,1% u RS.

(u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH (januar-decembar)			RS (januar-decembar)		
	2009	2010	%	2009	2010	%
Direktni porezi	504,9	523,7	3,7%	347,1	340,3	-2,0%
Porez na platu	258,5	266,2	3,0%	128,2	133,0	3,8%
Porez na dobit	159,9	186,1	16,3%	137,7	120,2	-12,7%
Porezi građana	83,0	68,2	-17,9%	50,7	51,7	2,0%
Ostali porezi	3,4	3,2	-3,5%	30,6	35,4	15,8%
Ostale takse, kazne i naknade	317,2	342,8	8,1%	270,6	272,2	0,6%
Doprinosi	2.395,9	2.570,6	7,3%	1.175,2	1.182,8	0,7%
PIO	1.344,5	1.447,4	7,7%	628,3	631,8	0,6%
Zdravstvo	942,3	1.008,5	7,0%	474,3	476,3	0,4%
Nezaposleni	109,1	114,7	5,1%	24,3	24,3	0,1%
Dječija zaštita	-	-	-	47,2	47,8	1,1%
Zapošljavanje invalida	-	-	-	1,0	2,6	-
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	3.217,9	3.437,1	6,8%	1.792,9	1.795,3	0,1%

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na devetomjesečnom nivou u 2010. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe rast od 8,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe rast od 5,8 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2010. godini za 5,7% viši za 2,2% u odnosu na 2009. godinu. Rashodi istovremeno bilježe rast od 21,4%%.

(u milionima KM za period januar-septembar)

Federacija BiH	2009	2010	%
Prihodi	934,09	1.010,35	8,2%
Porezni prihodi	739,29	865,96	17,1%
Neporezni prihodi	194,81	144,39	-25,9%
Rashodi	1.068,82	1.130,74	5,8%
Plaće i naknade	142,82	127,44	-10,8%
Materijal i usluge	39,45	55,62	41,0%
Tekući transferi	558,06	737,89	32,2%

(u milionima KM za period januar-septembar)

Republika Srpska	2009	2010	%
Prihodi	978,60	1.034,40	5,7%
Porezni prihodi	213,16	182,90	-14,2%
Neporezni prihodi	124,84	130,10	4,2%
Rashodi	1.042,81	1.266,00	21,4%
Plaće i naknade	455,29	458,90	0,8%
Materijal i usluge	66,59	49,90	-25,1%
Subvencije i transferi	431,34	237,20	-45,0%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U prvom kvartalu 2011. godine u BiH je nastavljen rast cijena. Inflacija u BiH mjerena CPI indeksom je u pomenutom periodu iznosila 3,3% g/g. Cijene su najviše uvećane u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića, alkohola i duvana, stanovanja, vodosnadbijevanja, električne energije, plina i drugih energenata, te transporta. Snažan rast cijena hrane na svjetskom tržištu je determinisao rast cijena u kategoriji hrane i bezalkoholnih pića od 6,1% g/g u prvom kvartalu 2011. godine, dok je poskupljenje nafte i naftnih derivata na svjetskom tržištu uvećalo cijene u kategoriji transporta za 6,9% g/g. Uvedene akcize na duvanske proizvode s početka 2011. godine kao i skuplje usluge telekomunikacija su uticale na rast cijena u kategorijama alkohola i duvana (7,8% g/g) odnosno komunikacija (5,3% g/g) u prvom kvartalu 2011. godine.

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
I-III 2011.	103,3

3.2. Monetarni agregati

Na kraju prvog tromjesječja, ukupna novčana masa raste skromnom pozitivnom stopom od 6,2% g/g, čime je dostigla nivo od skoro 14 milijardi KM. U istom periodu obje kategorije novčane mase (M1 i QM) bilježe prilično ujednačen pozitivan rast (6,1% g/g i 6,2% g/g). Bez obzira na skromnu stopu rasta, značajno je istaći da prosječan godišnji rast za prva tri mjeseca 2011. godine porastao za 2,3 procentna poena u odnosu na prosječan godišnji rast prethodne godine (7% vs. 4,7%).

U milionima KM

Period	Gotovi na izvan monetarnih vlasti	Depozit i banaka kod monetarnih vlasti ⁶	Rezervni novac (M0)	Gotovi na izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depozit i po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju prvog tromjesječja 2011. godine, osnovica za obračun obavezne rezerve bilježi smanjenje u odnosu na isti period prethodne godine od 3% g/g. Uzrokovano smanjenjem osnovice, smanjena su i sredstva koja su potrebna da se zadovolji zakonski propisan minimum rezervi. Na kraju posmatranog perioda to smanjenje iznosi čak 19,1% na godišnjem nivou. Razlika sredstva (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) bilježi rast od 20,4% g/g. Od 1. februara tekuće godine na snazi je i nova odluka Upravnog vijeća CB kojom je stopa OR promijenjena, ali je u primjeni i dalje diferencirana stopa OR⁷. Kako su se kretale stope (implicitna i stopa OR) u prva tri mjeseca 2011. godine, može se vidjeti iz tabele ispod, kao i stopa naknade na sredstva koja se drže iznad zakonski propisanog minimuma (razlika).

⁶ Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

⁷ Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) donijelo je odluku o smanjenju stope obavezne rezerve na depozite koji ulaze u osnovicu za obračun obavezne rezerve, čija je ročnost do jedne godine, sa 14% na 10%. Stopa obavezne rezerve na depozite oročene na period duži od jedne godine ostaje 7%.

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	
stopa rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
stopa rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Na kraju marta mjeseca devizne rezerve bilježe smanjenje kako na godišnjem nivou (0,8% g/g) tako i na mjesečnom (2,2% m/m). U posmatranom periodu su dostigle nivo od 6,1 milijardi KM. Prosječan godišnji rast za prva tri mjeseca 2011. godine i dalje je pozitivan i iznosi 2,8%, dok je prosječan mjesečni rast negativan (-1,6%). Što se tiče obaveze koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se tiče odnosa neto strane aktive (neto deviznih rezervi) i monetarne pasive, može se reći da je zadovoljen. To se jasno može vidjeti i donje tabele, jer iznos neto deviznih rezervi je viši od iznosa monetarne pasive.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%

Izvor: CBBiH

3.5 Depoziti

U ožujku⁸ 2011. godine stopa rasta ukupnih depozita usporila je u odnosu na prethodne mjesece. Zabilježena stopa rasta na godišnjoj razini iznosila je 2,1%, a ukupni depoziti iznosili su 12,5 mlrd. KM. Depoziti sektora stanovništva i sektora nefinancijskih poduzeća čine najveći dio ukupnih depozita, 52,8% i 29,2% respektivno. Dok depoziti stanovništva bilježe i dalje dvoznamenkaste godišnje stope rasta s manjim usporavanjem, depoziti nefinancijskih poduzeća bilježe negativne

⁸Podaci za kredite i depozite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, tako da podatak za veljaču 2011. godine jeste i ukupni iznos za dva mjeseca 2011. godine.

stope rasta, što je i prikazano u tabeli ispod. Depozite nefinancijskih poduzeća karakterizira vrlo promjenjiv rast u 2011. godini, kao što je bio slučaj i kroz 2010. godini, vjerojatno jer je gospodarstvo još uvijek u oporavku.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća ⁹	Depoziti opće vlade ¹⁰	Ostali depoziti ¹¹
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
Prosječna godišnja stopa rasta za tri mjeseca						
2010.		1,9%	12,9%	0,0%	-23,3%	20,6%
2011.		4,1%	13,0%	-1,6%	-10,1%	-2,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6 Krediti

U ožujku 2011. godine ukupni krediti iznosili su 14,8 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje za 4,7% ili 662,3 mil. KM. Najveći doprinos rastu ukupnih kredita dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća. Ovi krediti krajem prvog kvartala 2011. godine iznosili su 7,8 mlrd. KM i zabilježili su stopu rasta od 6,6% g/g. S druge strane, krediti plasirani stanovništvu znatno skromniju stopu rasta, svega 0,7% g/g. Ovi krediti krajem prvog kvartala 2011. godine iznosili su 6,3 mlrd. KM.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi ¹²	Ostali krediti ¹³
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	224,7	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	223,4	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	227,5	81,4
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za tri mjeseca						
2010.		-3,1%	-6,5%	-0,2%	21,2%	-36,8%
2011.		4,2%	0,2%	6,3%	39,6%	-17,9%

Izvor: Centralna banka BiH

⁹ Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

¹⁰ Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH.

¹¹ U ostalim depozitima su depoziti nebankarskih finansijskih institucija i ostali depoziti.

¹² Krediti plasirani općoj vladi i ostali krediti imaju skromno učešće u ukupnim kreditima, 3,3% i 0,5% respektivno, dok krediti plasirani sektoru stanovništva i sektoru nefinancijskih poduzeća čine zajedno 96,2%.

¹³ U ostalim kreditima su krediti nebankarskim finansijskim institucijama i ostali krediti.

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u martu 2011.godine, bilježi rast prometa od 88 % u odnosu na mart 2010. godine, dok poredeći sa prometom u martu 2009. godine bilježi i dalje pad prometa od 54,1 %. Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u martu 2011. godine bilježi rast prometa od 131 % u odnosu na mart 2010. godine, dok poredeći sa prometom u martu 2009. godine rast je nešto skromniji i iznosi 23 %. Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u martu 2011. godine bilježi rast od 122,4 % poredeći sa vrijednostima u martu 2010. godine. Ukupan promet u martu 2011. godine u odnosu na ukupan promet u martu 2009. godine bilježi minimalan pad od 4,1%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Mar-09	24,472,518	45,108,854	69,581,372
Mar-10	5,974,778	24,014,057	29,988,835
Mar-11	11,233,792	55,477,678	66,711,470

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu martu 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Mar-09	6,224,104,757.06	3,295,907,943.14	9,520,012,700.20
Mar-10	7,284,100,025.79	3,586,683,565.27	10,870,783,591.06
Mar-11	7,764,205,484.66	4,182,735,411.42	11,946,940,896.08

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u martu 2011. godine sa vrijednostima u martu 2010. godine zabilježen je rast od 6,6 %, dok poredeći sa vrijednostima u martu 2009. godine zabilježen je rast od 24,74 %.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u martu 2011. godine bilježi rast od 16,6 % u poređenju sa vrijednosti u martu 2010. godine, odnosno rast od 26,9 % u odnosu na vrijednosti ostvarene u martu 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u martu 2011. godine bilježi minimalan rast od 9,9 % u odnosu na vrijednosti u martu 2010. godine odnosno rast od 25,5 % u odnosu na vrijednosti u martu 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Tokom prva tri mjeseca 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 1,9 milijardi KM i u odnosu na isti period prošle godine bilježio je rast od 28%. Uvoz BiH u prvom kvartalu 2011. godine iznosio je 3,3 milijarde KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 23,3%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 1,4 milijarde KM i u poređenju sa istim periodom prošle godine veći je za 17,2%.

Bosna i Hercegovina je u prva tri mjeseca 2011. godine uvezla 496 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za čak 49,5%. Ovako značajan rast uvoz nije samo rezultat količinskog rasta, već i rasta cijena nafte na svjetskom tržištu u odnosu na cijene prošle godine.

Značajan udio uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvom kvartalu 2011. godine iznosio 415 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je rastao za 11,1%, dok je sa druge strane izvoz ove kategorije proizvoda iznosio 189 miliona KM te bilježio rast od 22,4%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 292 miliona KM, ali u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rast od samo 2,7%.

Značaja uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 393 miliona KM i u poređenju sa prva tri mjeseca 2010. godine, primjetan je rast uvoza ove kategorije proizvoda od 14,8%. Izvoz hemijskih proizvoda iznosio je 105 miliona KM što je rezultiralo rastom izvoza od 36,3%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 287 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. Tokom 2010. uvoz baznih metala je bilježio negativne stope rasta, ali situacija u 2011. godini se popravila i za prva tri mjeseca rast uvoza baznih metala iznosio je 28,3%. Na strani izvoza baznih metala situacija se značajno popravila i u prva tri mjeseca 2011. godine izvezeno je 480 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je ohrabrujući rast od 41,8%. Bazni metali predstavljaju najznačajniji izvozni potencijal Bosne i Hercegovine.

Značajna kategorija izvoza je električna energija koje je BiH izvezla u iznosu od 156 miliona KM. Izvoz električne energije za prva tri mjeseca 2011. godine u odnosu na isti period prošle godine doživio je rast od 1,5%. Bitno je spomenuti da BiH u spoljnoj trgovini sa električnom energijom ostvaruje suficit, a pored toga BiH je lider u proizvodnji električne energije u poređenju sa zemljama regiona.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u prvom kvartalu 2011. godine ostvarila je izvoz od 200 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio je rast od oko 22,4%. Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Mart 2010	Januar - Mart 2011	Promjena 2011/2010
IZVOZ	1.538.936	1.972.482	28,0%
UVOZ	-2.750.466	-3.393.652	23,3%
TRGOVINSKI DEFICIT	- 1.211.527	-1.421.170	17,2%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesjeću 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima u 2008. 2009. i 2010. godini iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010	57,9	23,3	6,2	48
2011	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. godini u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76%, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih društava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.